

Cursus oogstkosten en houtafzet

[945.33]

R. F. DE FREMERY

Even voor de jaarwisseling gaf de Bosbouwpraktijkschool te Arnhem voor het eerst een cursus „Oogstkosten en houtafzet”, bestemd voor leidinggevend personeel in de bosbouw. Al een tijd geleden riep ir G. Memelink uit: „We zijn nu toe aan rationalisatie van onze hoofdarbeid”. Nu is het dan zover. Voor twee dagen, want langer achtereen kunnen we niet uit onze bossen worden gemist.

De deelnemers waren in een flink aantal opgekomen. Alleen de particulieren en de zelfstandig werkende rentmeesters hadden verstek laten gaan; uit hopeloosheid misschien? Maar hulpeloos behoeft men niet te zijn met de Bosbouwpraktijkschool. Deze instelling kan zich met haar methoden van onderricht meten met wat tegenwoordig in de industrie wordt geboden. Als groot mens verveelt men zich er niet in de schoolbanken, terwijl men er nog altijd iets van meeneemt voor het eigen bedrijf. Betere houtprijzen krijgen wij er nu niet direct mee, want een school is geen inkooporganisatie, maar wel kunnen we er een verminderde kostprijs mee bereiken.

Een gelukkige greep was de combinatie van de instructies van ir M. Bol (arbeidstechniek) en ir A. G. Gerritsen (markttechniek), die elkaar prachtig aanvulden. Zij vulden de hoofdschotel van dit programma. Opmerkelijk was de cijferanalyse van ir E. H. P. Juta, vooral omdat het Staatsbosbeheer hier een schuchtere eerste poging deed om voorlichting te bedrijven aan de hand van eigen bedrijfsresultaten. Mogen we meer in deze richting verwachten? Hoe belangrijk een juiste becijfering is, blijkt bijvoorbeeld daaruit dat de kostprijs van een draaiuur van een motorzaag hoger ligt dan die van een zware trekker. Ir A. H. Druijff toonde aan hoe de kosten voor de aankoop liggen bij partijen van verschillende grootte; deze zijn per m³ hoger bij kleine partijen. Aardig was ook de uitsmijter van de discussie, toen een deskundige met ervaring bij een investeringsproject van ettelijke tonnen zei: „Ik moet ervoor waarschuwen, dat bosbouwers geen technici zijn”. Hij bedoelde, dat men in zo'n geval de medewerking moet inroepen van industriële experts.

In dit verband zou ik hen, die hard achter de gegevens van het toegepast wetenschappelijk onderzoek aanhollen, willen toevoegen: „De functie van de ondernemer is om zijn productieproces om te vormen of aan te passen door gebruik te maken van uitvindingen of van nieuwe technische mogelijkheden om een nieuw produkt te brengen of om een oud produkt op een nieuwe wijze te vervaardigen of door nieuwe afzetmogelijkheden te zoeken”. (J. A. Schumpeter: *Capitalism, Socialism and Democracy*, London 1952, 132 blz.).

Het gebruik van machines met een hoge investeringsbehoefte maakt een

